

OMAŽ ŠARLOTI PERIJAN

Muzej primenjene umetnosti, Beograd, 19. 05 – 30. 06. 2007.

*Izložbu je otvorila Korina Koman, direktor F.K.C.
Autor izložbe: Slobodan Stanojević, arh.*

Upoznajte Šarlotu Perijan (Charlotte Perriand, 1903–1999). Čuvena francuska dizajnerka nameštaja i arhitekta, dugogodišnja prisna saradnica jednog od najslavnijih arhitekata XX veka Le Korbizijea (Le Corbusier). Na velikoj retrospektivi održanoj prošle godine u Centru Žorž Pompidu u Parizu odati su joj priznanje i radu ove pionirke modernog doba koji je trajao više od 70 stvaralačkih godina. Izložba je doživela uspeh kod publike sa svih strana sveta. Sa sličnim ambicijama Muzej primenjene umetnosti u saradnji sa Francuskim kulturnim centrom, Beograd, Centrom Žorž Pompidu, Pariz i Muzejem primenjene umetnosti iz Pariza, želi da i domaćoj publici predstavi delo ove fascinantne žene i umetnice. Izložba će imati multimedijalni koncept i dizajn koji su osmislili autor izložbe Slobodan Stanojević i saradnici MPU. Veliku pomoć u realizaciji pružili su najuži članovi porodice Šarlote Perijan – kćer Pernet Perijan–Barsak i zet Žak Barsak, autor velike monografije o Šarloti.

Šarlotu Perijan stručnjaci smatraju jednom od najuticajnijih ženskih stvaralaca u XX veku i, nezavisno od pola, odaju joj

priznanje kao umetnici koja je na autentičan način uspela da izrazi potrebe savremenog društva – u projektovanju nameštaja, enterijera, u arhitekturi i urbanizmu. Neka od tih ostvarenja, koja je Perijan izvela od 1927. do 1937. radeći sa Le Korbizijem i Pjerom Žanreom (Pierre Jeanneret) predstavljaju remek–dela industrijskog dizajna i još uvek se proizvode. To se pre svega odnosi na ležaljku–fotelju na polukružnom osloncu (jedno od najbriljantnijih ostvarenja umetnosti XX veka, na granici između upotrebnog objekta i skulpture) i na fotelju sa pokretnim naslonom. Bez obzira na pripadnost modernoj umetnosti, nameštaj Korbizije–Žanre–Perijan je vremenom dobio epitet "klasičan nameštaj".

Najnovija istraživanja pokazuju da je udeo Šarlote Perijan u stvaranju francuske avangardne umetnosti mnogo veći nego što se to do sada mislilo. Šarlota Perijan je unela revolucionarne inovacije u arhitekturu enterijera i opremanja stana. Ona je 1927. izmislila bar kuhinju, šiber koja gleda na dnevni boravak i omogućava ženi komunikaciju sa gostima dok sprema hranu. Takođe, projektovala je i metalni nameštaj koji se lako održava sa željom da u što većoj meri oslobodi ženu u obavljanju njenih svakodnevnih poslova.

Šarlota je bila alpinista, skijašica, speleolog i do svoje osamdesete godine je negovala i telo i duh. Slobodna telom, mislima, stvaranjem, ona je bila žena "novog doba", koja je podsticala druge žene na emancipaciju. Otkrivajući ljude i civilizacije prošla je ceo svet (od Amazonije do favela u Riju),

preuzimajući domorodačke tehnike ili stare uređaje da bi ih uključila u moderan svet. Bila je levičar, žestoki branilac kulturne različitosti uz poštovanje svačije posebnosti, protivnik svih vrsta konzervativizma ili nacionalizma. Najbolji primer za to je iskustvo u Japanu. Na poziv japanske vlade ona je 1940. proizvodnju zemlje orijentisala prema industrijskoj

umetnosti. Značajno je uticala na japanski dizajn i svoje radove obogatila poukom japanske tradicionalne arhitekture. Radoznala, neustrašiva, željna da doprinese građenju modernog sveta Šarlota Perijan je povezivala život i kreaciju na neponovljiv način. Izložba u Muzeju primenjene umetnosti će to i pokazati.